

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci

Jméno a příjmení studenta: Dominik Dostál
Téma diplomové práce: Teorie Urmonotheismu Wilhelma Schmidta, Pettazzoniho kritika Urmonotheismu a Pettazzoniho teorie o původu nejvyšších bytostí
Oponent práce: Mgr. Lenka Philippová

Jak je patrné z názvu předkládané bakalářské práce „Teorie Urmonotheismu Wilhelma Schmidta, Pettazzoniho kritika Urmonotheismu a Pettazzoniho teorie o původu nejvyšších bytostí“, její autor se zabývá dvěma dnes již klasickými teoriemi původu náboženství, které obě pracovaly s „představou“ nejvyšší bytosti. Vedle názvem vymezeného tématu si diplomant všímá také toho, co teorie a předporozumění obou badatelů utvářelo.

Práce je uvedena krátkou anotací a klíčovými slovy v českém a anglickém jazyce. Následuje obsah s nestandardním a poněkud matoucím číslováním částí a kapitol práce (např. s podkapitolou 1.1 se v práci setkáme celkem pětkrát). V obsahu chybí seznam literatury, závěr i resumé. Rozsah předepsaný pro bakalářské práce text lehce překračuje, má 76 stran včetně příloh, respektive 79, protože za stranou 36 následují opět strana 34 a následující (viz obsah), nicméně úvod začíná na s. 7. V úvodu vymezuje předmět práce, zdroje, cíle a klade otázky, na něž má práce odpovědět.

První polovina práce zevrubně představuje badatelský vývoj Wilhelma Schmidta od etnologické kulturně-historické metody po depravační teorii vzniku náboženství. Schmidtovo směřování k teorii Urmonotheismu dává diplomant do kontextu dobového bádání a teoretických koncepcí a neopomíjí ani problematiku Schmidtova vlastního náboženského předporozumění a jeho dopadu na interpretaci poznatků a formulování teorie Urmonotheismu. Kapitoly věnované Schmidtovi ukončuje hodnocení a kritika jeho díla ve světě a v české religionistice (s. 32–35).

Podobně pak diplomant přistupoval i ke zpracovávání druhé části práce věnované Raffaele Pettazzonimu, kde se zaměřuje nejen na Pettazzoniho kritiku Schmidtovy teorie a představení jeho konkurenční teorie, ale všímá si také toho, co Pettazzoniho teoretický přístup i předporozumění utvářelo. Na to se snaží odpovědět zajímavým exkurzem k Pettazzoniho fenomenologii, kterou na základě srovnání s fenomenologií Gerarda van der Leeuwa odhaluje jako psychologizaci fenomenologie náboženství (zjm. s. 55n) kořenící v hegelianském idealismu. Druhou část uzavírá zhodnocení přínosu a kritika Pettazzoniho díla a není opomenuta ani málo známá kritika Pettazzoniho teorie W. Schmidtem (s. 56n).

Následují přílohy (s. 60–69), jejichž zařazení do textu práce nebylo šťastnou volbou. Přílohy jsou rozděleny do čtyř kapitol (Andrew Lang, Wilhelm Schmidt, Přehled díla *Ursprung der Gottesidee* a Raffaele Pettazzoni) s podkapitolami. Snad s výjimkou přehledu Schmidtova díla *Ursprung der Gottesidee* by další podkapitoly části příloh věnované Schmidtovi měly být spíš zapracovány do textu, stejně tak i dva odstavce (s. 69) věnované Pettazzonimu, kterým je v přílohách vyhrazena samostatná kapitola. Nesourodý obsah příloh tak vzbuzuje dojem, že autorovi při závěrečných redakcích textu „došel dech“ a v celku textu se trochu ztratil.

Seznam literatury je poněkud nelogicky zařazen před závěr, který je pak v celém rozsahu přeložen do angličtiny a práci uzavírá ještě krátké resumé v češtině.

Po obsahové stránce práce působí velmi dobře a splňuje v úvodu vytyčené cíle. Velice pozitivně hodnotím samotnou volbu tématu a důkladnost, s níž se diplomant do jeho studia a zpracovávání pustil i to, že se nebojí samostatně formulovat ani uvažovat. Práci by nicméně prospěla trochu lepší struktura strukturovat, místy je patrný sklon zabíhat k detailům nebo se vracet a opakovat, na což (zbytečně) upozorňuje i zařazení příloh.

Diplomant čerpá zejména z primárních zdrojů v němčině, italštině a angličtině. K pramenům i sekundární literatuře v textu řádně odkazuje. V průběžných odkazech na literaturu by nicméně bylo lépe užívat u opakovaně citovaného díla zkratky *ibid.*

Po jazykové stránce je práce velmi dobře zpracována, text je stylisticky jednotný a je patrné, že se diplomant orientuje v terminologii religionistiky. V textu se jen občas setkáme s překlepy (např. s. 10, 21, 73), absencí mezery za číslem poznámky (např. s. 11, 18, 56) autor rovněž nerozlišuje mezi pomlčkou a rozdělovníkem. O něco slabší je však formální úprava textu, která (vedle zmíněného matoucího číslování kapitol) přehlednosti a čitelnosti textu nepřispívá. V textu se vyskytují různé fonty a velikosti písma (např. s. 11, 25), text není zarovnán do bloku, první řádek odstavce někdy je a někdy není odsazen od kraje.

Po obsahové stránce je předkládaná práce rozhodně nadprůměrná a přes uvedené výhrady i po formální stránce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením v rozpětí: „výborně – velmi dobře“.

V Praze dne 29. 8. 2013

Mgr. Lenka Philippová